A szerkesztőség kiadóh' Salgótarján, Főtér 4.

Telefonszám: 5.

Hirdetések millimétere szabás szerint

Felelős szerkesztő: Szá in

A MUNKA

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI HETILAP

Megjelenik: Szombaton.
Negyedévre 25.000 K
Postacsekk: 28.744 sz

Apróhirdetések: szavankint 1000 K., a legkisebb hirdetés 10,000 K.

Laptulajdonos: „A Munka" lapvállalat

IV. évfolyam. 27. szám. Ára 3000 K Salgótarján, 1926. julius hó 3

KÖNYVTÁRA

Szent Prokopot is szanálták!

Aki bányatelepen nőt fel, az tudja, hogy annak a kinszenvedéses, testet-lelket kinzó bányászéletnek mily rendkivüli napja a védszent ünnepe. A kolóniákon valami szokatlan izgalom uralkodik. Mindenki sürög-forog, tesz-vesz, siet. Cipőt, ruhát, kalapot kefél, csinosit mindenki. Előkerül a kofferből a vasalt ing is kemény gallérral, ami csak igen nagy ünnepre dukál. A bányász uniformis rangosabb formát ad a nehéz munkától elkinzott testnek.

A telepen végigharsan a rezesbanda s az iroda elé gyüjti az öreg vájárokat s a fiatal bányászlegényeket. Fellobog a zászló... megperdül a dob... összecsapnak a trombiták tüzes indulóra s megy a csapat Védszentje tiszteletére a templomba.!

Imádást, hódolatot tenni a Teremtő előtt, aki oly mélyre rejtette a bányász kenyerét s hogyha már igy is van: nem baj; csak legalább váratlan vésztől, szerencsétlenségtől óvja meg őket.

Megtörtént az istentisztelet régi, hagyományos bányász vallásossággal. Az egész menet visszatér rendezett sorokban az iroda elé, ahol minden bányász utalványt kap: egy cipóra, liter borra, s fél kiló husra annak jeléül, hogy ma mindenki a társulat vendége!

Mily szép volt ez igy!? Legalább ezen az egy napon kapott a bányász valamit, amiért nem kellett 8—12 órára a sötét aknába leszállni és testének verejtékét a bányavizzel vegyiteni össze s a csákány csattanását mellének hörgésével tompitani. Legalább ezen az egy napon a munkára bődülő „fujás" ünnepi hivássá szelidült s egy sorba került bányaigazgató, mérnök, aknász, vájár és csillés s annyi minden elfelejtődött s annyi keserv, harag föleng esztelődött.. Legalább ezen az egy napon nem volt nehéz a levegő a verejtéknek s pénznek szagától s legalább ezen a napon nem volt szakadék munkaadó társulat és dolgozó munkásság között!

Manapság ez egyetlen szép nap is eltünt a bányász nép életéből, mert sz. Prokopiusz napját is szanálták.

Pedig kár volt ezt tenni a bányamunkásokra való tekintettel, mert kitörölték életükből az egyetlen ünnepies nap emlékét s az egyetlen nyomát annak, hogy a megdolgozott napi béren felül legalább egyszer egy évben ajándékot is kaptak.

Te pedig szent Prokopiusz maradj ezután is — ha nem is konvencionálisan, mert hisz a szerződést felmondták, —a te szegény bányászaid égi pátrónusa.

Azok az öreg bányászok, akiknek kemény gerince már meggörbedt, csákánynyélhez kérgesedett kezük megpuhult, csöndes pipázgatásuk mellett még viszaemlékeznek, hogy julius első vasárnapján mily nagy tisztesség és dicséret adatott Te Néked!

Ott lesznek ők most is, ott vannak ők ma is a templom bányászcimeres ive alatt: talán könny gördült végig ráncos sárga arcukon s keblükre nehezül sok fájdalom!

Kiszanált szent Prokopiusz, maradj meg a kiszanált bányászok égi védnöke.

Szerencse fel! Szerencse le! Ilyen a bányász élete!!!

Upponyi József hittanár.

Munkáslevél.

A kettős arcúlat.

Felvillanyozódtam és egészen meg vagyok fiatalodva, kedves Szerkesztő Uram, hogy különös vizsgálódásaim ujján pártprogramunk magjához, az elnyomorodási elmélethez jutottam, amit tudós vezéreink félve takargatnak a mitsemsejtő munkásnép előtt. Egyben — örvendvén annak, hogy most már kezemben van az igen sok rejtély megoldására alkalmas helyzetkulcs, — megtettem a nagy fölfedezést: az egész Marxi káté hosszu és lapos, mint Nagy Károly császár kardja s csak egyetlen figyelmetérdemlő mozzanat van benne: a becsületes őszinteség teljes hiánya.

Nekem is estek másnap buzgó munkatársaim és rámrivalltak, hogy az ilyesmit nem illik megirni, mégha igaz is, hanem a Népszavát kellett volna követnem, amelynél mélyebben senki sem tud hallgatni, ha az ilyen csekély szépséghibák eltussolásáról van szó. Védtem magam kevés eszemmel ahogy tudtam, de bizony csunyán letorkoltak. Most azonban megmutatom, hogy nem üres levegőből, hanem tárgyi alapon beszélek és sulyos adatokat tudok felhozni:

Kezdjük a legfontosabbal; a jóléttel, amit a program igér. Folytonosan eljövendő boldogságról szónokolnak előttünk pedig láttuk, hogy ennek ellenkezőjére, elnyomoritásunkra törekszenek s a mindenre kapható forradalmasitott munkásság vállain akarnak célhoz jutni. Az őszinteség az volna, hogy ezt meg is mondják. De mi lenne akkor? A munkásság aligha kérne abból a felhős távlatokban késő Eldorádóból, amelynek első stációja a tömeges éhhalál.

De másik baj is van: az, hogy már ismerjük ezt a hires Eldorádót abból az időből, amikor kezünkben volt a teljes hatalom és „termelésből fakad a jólét" volt a jelszó. Láttuk a kommun „jólétét", láttuk az osztrák demokrata rezsin nyomorát (Seypel előtt), látjuk a boldog orosz szovjetet, ahol százezer számra hullottak és hullnak ma is éhen az emberek.

A demokrácia szép elve igy jelenik meg a valóságban: pártvezéreink, hatalmas párttitkáraink fénybenuszó cézárok, hihetetlenül magas havijövedelmü javadalmasok, páváskodó nagyságos képviselő urak lettek, kiknek a népvezérség kitünően fizetett állás. Én igazán nem tudok csodálkozni azon, ha okosabb falvakban nem találnak hitelre, sőt egyik-másik helyen (pl. Mátraszelén) megszalasztják őket. Igaza csak annak az apostolnak lehet, aki végig olyan szegény marad, ahogy kezdte.

Szólás- és gondolatszabadságot hirdetünk. És ha a Népszava szemellenzőjét, a bizalmiférfiak lealázó szájkosarát letévén valaki, a saját józan magyar esze után próbál indulni, ha csak egyszer is tisztességes lapot vesz a kezébe, irgalmatlanul ledorongolják. Hol marad hát a hirdetett szabadság?

Valamikor utcahosszat orditva tüntettünk a militarizmus ellen s már asszonyaink is könyv nélkül tudták kiáltani „a rendőrlovak patáit" — és ma a szovjet széditő nagy hadsereget tart fenn, a hirhedt cseka pedig olyan egykettőre lepatázza a mukkanók ezreit, hogy Néró császár esetlen barbárai szégyenkezve pirulnak sirjukban. Hol itt az őszinteség?

Tajtékozva emlegetjük a terrort, amely fellépésünk előtt teljesen ismeretlen fogalom volt, (hiszen mi fedeztük fel) — és a kommün alatt a cuclis csecsemő is a mi terrorunktól reszketett. Ma is — hála az állam humoros türelmének — olyan élénk terrort fejtünk ki, hogy a munkások ezreit már éppen csak ez tartja benn szakszervezeteinkben. A keresztényszocialista munkást egyszerüen fejbeverjük és nem engedjük dolgozni.

A vallás magánügy, zengi tovább a program, nem kell törődni vele. És senkit sem gyülölünk, nem üldözünk jobban, mint az istenfélő embert. A vallásos embert keresztes pókok és papszamár néven becézzük, de csakis a keresztényt. Néha aztán igen mulatságos dolgok esnek meg, mert a mai savanyu világban igazán ránkfér egy kis felviditó nevettetés. A mult héten olvastam (de ezt nem irta meg a Népszava), hogy egyik fővárosi bizottsági ülésen Büchler elvtárs, szociáldemokrata városatya nem volt hajlandó megszavazni egy fillért sem a keresztény egyházak segélyezésésére, mert a vallás magánügy és minden egyház gondoskodjék magáról. Tiz perccel később ugyanezen gyülésen feláltt ugyanezen elvtárs és a szociáldemokraták nevében hevesen tiltakozva kifogásolta, hogy a költségvetés csekély összeget irányoz elő az izraelita hitközség segélyezésére s erélyes hangon többet követelt. Ime tehát egyszerre megszünt magánügy lenni a vallás, mihelyt a szociáldemokrácia fajtestvéreiről volt szó. Szemérmetlen játék ez a mi bámulatos magyar türelmünkkel, munkástestvérek, — remélem, nyiladozni fog már egyszer a ti szemetek is.

Minden faji és nemzeti érzés kiirtandó — hirdeti tovább a program. És nincs sehol a világnak olyan százperczentes sovén nemzeti politikája, mint a szociáldemokráciának. Már talán Tarjánban is, sőt a verebek is tudják, hogy a szo-

Concert-Alkazar.

A nyilt smyrnai öböl szeszélyes viharainak egyike dühöngött. Az öl magas hullámokon egy csónak bukdácsolt, tele szabadságra menő tengerészekkel, akik teljes erővel húzták az evezőket, mégis majdnem annyit mentek hátra, mint előre, — végre egy hatalmas hullám megkönyörült rajtuk, kilódult velük a mólóra, otthagyva őket a szárazon.

A távolban, az öböl tulsó partja felé hadihajók horgonyoztak: — francia orosz, osztrák-magyar lobogók alatt, — csak a Moltke német fregatt lobogóját takarta el a sürü vitorla kötélzet.

A csónak ugy feküdt az ut közepén, mint a zátonyra került cápa. A legények boldogan ugráltak ki belőle és kis csoportokba verődve, elszéledtek az uccákon.

Egy három tagból álló kis csoport egy pár percre megállott a mólón, hogy megbámulja a hosszu tevekaravánt, amely olajbogyóval megrakodva, méltóságteljes léptekkel ment a smyrnai olajgyár felé, aztán ők is befordultak egyik ucca torkolatába.

Itt a város keleti részén emelkedtek a gazdag török urak házai, szép kertekkel, kriptaszerü csendben. A lezárt kapuk, a lefüggönyözött ablakok mögött az ember idegcsiklandozó titkos életet sejtett és a három fiu képzeletében megjelent az ezeregyéjszaka tündérmeséi minden gyönyörével...

Tovább menve födött uccába értek, a kereskedők kirakodva portékáikkal az ucca két szélén, nagy lármával hivogatták a vevőket.

— Inglis?! — Kérdezgették a tengerészeket.

— Austriaco! — felelték ők.

— Hoch Austria! — Kiabálták az élelmes kufárok.

Egy kaszárnyához értek, — fakőpönyeg mellett az őr karosszékben ült, a fegyvere a csibukjával együtt a szék karjához volt támasztva, mert éppen feketekávézott.

Eltünődtek rajta. Mindig népesebb uccákba értek, mindig nagyobb lett a hangzavar. Kábult fejjel mentek céltalanul a keleti tarkaság, a keleti maszat között, — mikor egyszerre megint meglátták a tengert. Ott állottak a „Hotel de la Ville" terrasza előtt, ahonnan elindultak.

Bementek a hotel tágas termébe és sört rendeltek, a pincér minden pohár sörhöz egy szelet sonkát és kávéskanálnyi torma kivonatott hozott.

Egy másik asztalnál ült egy fekete ruhás, cilinderes ur, egy furcsa alak társaságában: — zöld turbán volt a fején, testét hosszu fekete-fehér csikos kaftán födte, sárga övvel.

A földön álló narghiléből vékony csövön szivta a füstöt szótlanul, miközben fejét minden két percben kissé oldalt forditotta, más életjelt nem lehetett rajta észrevenni.

— Ez valami afgán Emir lehet, — mondta a mindenféle hájjal mekent budapesti apacs, Rafael.

Ő mint apacsfiu kezdte az életet, aztán mikor egyszer nagyon szorult helyzetbe került, egy dunai hajóra menekült, beállt dunamatróznak. A másik kettő, Bogyai meg László ott születtek valamelyik uszályhajón, — járták Bécstől, Galacig a Dunát, — beszéltek mind a hárman a monarchia minden nyelvén, — mikor aztán sor alá kerültek, bevették őket a tengerészethez.

A cilinderes ur érdeklődve nézegetett feléjök, egyszer aztán fölkelt, odament hozzájuk bemutatta magát, a német konzulátusnál volt hivatalnok. Kérdezte, hogy németek-e? Azt mondták, hogy magyarok. Egy kicsit még iszogattak, beszélgettek, aztán a német azt mondta, hogy elvezeti őket egy jó helyre. Fölkerekedtek, az „Emir" is ment velök. Átmentek a hotel udvarán, sikátorokon, udvarokon keresztül elértek egy házhoz, az ajtó fölött fekete betükkel volt kiirva: Concert Alkazar, — beléptek.

Elegáns terem, fényesen kivilágitva, tele török urakkal. A terem végében emelvényen két, ékszerektől csillogó bajader táncolt, miközben kezökkel kis csörgős dobokat ütögettek, — négy török zenész pedig hegedült.

A német nem állapodott meg itt, hanem benyitott a következő ajtón. Pompás terembe léptek: — piros bársony kerevetek, puffok, fotellek, szép müvü asztalok, — a falak, oszlopok fehér zománcfestés aranyozva, — óriási kaktuszok, törpe pálmák.

A terem egyik oldalán két asztal össze volt tolva és francia meg orosz tengerészek mulattak mellette, lenge ruhás bajadérek szolgáltak föl és mulattatták őket.

A mieink is leültek a másik oldalon, a lányok finom italokat hordtak föl. Megint kinyilott az ajtó, egy csapat német tengerész jött be a Moltke hajóról, — szép szál legények, festői ruhájukban pompásan néztek ki, — egyenesen a mieinkhez mentek, összeölelkeztek, ők is összetoltak két asztalt és elkezdődött a mulatás.

Ha tüzes italokat iszunk jókedv kerekedik, egyik is, másik is megpendit egy jó nótát. A pesti fiuk kuplékat énekeltek, különösen a lányos képü, göndör fürtü Bogyainak volt jó hangja. A németek is sziporkáztak a szellemességtől és olyan elmés parázs hangulat kerekedett, hogy a lányok egyenként hagyták ott a franciákat és oroszokat és átszökdöstek a mieinkhez.

Azoknak láthatólag nem tetszett a mellőzés: — óh! nem hiszi azt senki, hogy az örökké maguk között férfi társaságban élő tengerészek, akik oly hosszu idő ön

ciáldemokrata munkásság tömegein, Marx huligánjain épül fel a zsidóság öntudatos nemzeti fajpolitikája és hihetetlen erős világuralma. Cáfolhatatlan tény ez, kár több szót vesztegetni reá.

A halálbüntetés eltörlendő. És amikor Kun Béla nemzeti királysága alatt megépült a proletárállam, gyorsstilusu forradalmi törvényszékek minden gyarló teketória nélkül öt perc alatt sommásan intézték el az élet-halál egyszerü kérdését. Dunapatajon, Kalocsán, Dömsödön stb. felfüggesztett urak és munkások bokáit verte össze, akasztott földmüvesek fehér gatyáit lobogtatta vidoran a sava nyu, de mégis tréfás bolseviki szellő.

Csupa ellenmondás tehát az elmélet és gyakorlat között, amely élénken igazolja, hogy mi szocialdemokraták semmit sem tudunk, de nem is akarunk megvalósitani azokból a tetsztetős és csillogó jelszavakból, amiket tele torokkal hirdetünk. De ez nem is fontos Szerkesztő Uram, — csak az a fő, hogy a munkás higyjen a programban és fizesse a pártadót. Jól irtam én azt, amit fentebb a becsületes őszintéség teljes hiányáról irtam..

Maradok Szerkesztő Uramnak mindenkor nagy tisztelője:

Tarjáni András
felvilágosult fémmunkás.

A II. Országos Kézművesipari Tárlat.

A magyarnak két ősi foglalkozási ága van. — A mezőgazdaság és a kézművesipar. — Hires is volt az ország e két főbb termelési csoportja már ősidőktől fogva. — A magyar buza, a magyar termény kelendő volt már. — akkor is, mikor még csak tengelyen szállithatták a nyugat nagy városaiba. — De nagy hire volt már időtlen idők óta a magyar kézműiparosság változatos, ezernyi termékének is. — A régi nagy magyar vásárokra ezért zarándokolt a szerb, az oláh, a lengyel, de még a német kereskedő is — hisz tudta, hogy itt olyan minőséget kap olyan áron, mint aminőt más ország iparossága előállitani soha sem volt képes. — Volt is akkor nemcsak hire, jó neve, de teli erszénye is, széles jókedve a magyar iparosnak. — Ma sajnos, a trianoni csonka ország idején, e régi jómód hire is feledésbe ment már talán és mikor innen-onnan valaki emlitést tesz róla, szomoru kézlegyintés rá a válasz, — hisz igaz sem volt talán.

Pedig ha nehezek is a mai viszonyok, rátermettségünk kihasználásával, a létező ezelrnyi ujitás szorgos tanulmányozásával, fehasználásával, főkép pedig szervezett öntudatos föllépésünkkel visszahódithatjuk a magyar kézművesiparosság részére nemcsak a régi jó hirt, nemcsak az olcsó nagyipari tömegtermékek által már-már elhóditott belföldi városi vevőközönséget, de visszaszerezhetjük még azon külföldi kereskedőket, sőt azon külföldi egyéb fogyasztókat is, akiket az uj országhatár és a változott gazdasági viszonyok, most már évek óta távoltartottak tőlünk. —

Külön elismerés illeti azért a még Kossuth Lajos által alapitott Országos Ipartestületet, mikor a fentvázolt célok elérese érdekében, jelentős munka és anyagi áldozatot hozva, ez évben ujra megrendezi a budapesti városligeti nagy Iparcsarnokban az immár II. Országos Kézművesipari Tárlatot. —

A Tárlat a mult tapasztalatainak figyelembevételével, ezidén augusztus 28.-a, szeptember 19.-e között lesz megtartva, hogy ilymódon bekapcsolódva az iskolaév kezdetével minden évben beálló nagy idegenforgalomba, ráterelje a figyelmét a Budapestre érkező vidéki szülők ezreinek is, a magyar kézművesiparosság nagy árubemutatójára. —

A Tárlat a tavalyi 12 főcsoportba való beosztást megtartva. ezidén azonban nem pusztán árubemutató kiván lenni, hanem hiven a kézművesipar fejlesztésére irányuló céljához, három tanitócélzatu külön csoportot is rendez. Igy az „Ideális Otthon" név alatt, külön csoport fogja bemutatni az asztalosipar terén elérhető mindazon ujitásokat, melyek figyelembevéve a mai szükös lakásviszonyokat és a fogyasztók csökkent fizetőképességét, olcsó és egyben mindenre kiterjedő lakásberendezést nyujtanak a közönségnek. A „Mesterségek Utcája" viszont magábafoglalja majd a kézművesiparosság legkülönbözőbb ágainak egy-egy mintaműhelyét, melyben a szerszám és gépgyárak által rendelkezésre bocsátott legmodernebb eszközökkel, üzemben lesz bemutatva a termelés leggazdaságosabb uj módja. A Tárlat vezetősége végül tervbevette egy „Találmányi csoport" szervezését is, melyben a legteljesebb védelem mellett bemutatásra kerülhetnek mindazon találmányok is, melyek eddig még szabadalmazva sincsenek. Ez utóbbi csoport nemcsak a feltalálóknak kiván érdeklődőket szerezni, hanem módot kiván nyujtani arra is, hogy a kézmüiparosok megismerkedjenek igy mindazon ujitásokkal, melyek szakmájuk jövő termelési módozatait befolyásolni lesznek hivatva.

Az Országos Kézművesipari Tárlat e gazdag programmja lermészetesen már eddig is magára vonta az iparosok százainak érdeklődését és már a jelentkezés megindulásának második hetében is megállapitható, hogy ezuttal nemcsak a tavalyi nagy siker részesei, hanem tömegével vesznek majd részt olyan iparosok is, akik ezuttal először keresik fel a Tárlatot. Jellemző arra a nagy bizalomra, mellyel minden iparos e Tárlattól várja vevőkörének kiszélesitését, az a tény, hogy máig már annyi cég jelentkezett a részvételre, mint amennyi tavaly az összes kiállitók végleges száma volt. — A Tárlat vezetősége ezért figyelemmel a kiállitók ezidén növekedett helyigényére is, előkészületeket tesz az Iparcsarnok mellett épült kis csarnok igénybevételére is. — Különösen örvendetes jelenség az idén a vidék nagy érdeklődése, ahonnan nemcsak egyes iparosok, hanem számos helyről egész ipartastületi csoportok készülnek a Tárlaton való részvételre. —

A Tárlat kiállitói és látogatói természetesen ez évben is részesei lesznek a kormány által engedélyezett 50 százalékos vasuti kedvezménynek, sőt kilátás van ezuttal arra is, hogy egyes szomszédos államok vasutjai is utazási és szállitási kedvezményt adnak a Tárlat közönségének. —

Hirek és különfélék.

Adomány. A helybeli katolikus templom harangalapjához Krajcsovics Gyula pékmester huszmillió koronával, N. N. pedig egymillió koronával járult ujabban hozzá. A katolikus egyház vezetősége ezuton is hálás köszönetét fejezi ki a nagylelkü adakozóknak és felkéri a hiveket, hogy a még hiányzó néhány milliót pótolni sziveskedjenek.

Temetés. Junius 26.-án, szombaton d. u. temették Prauza Ferenc 28 éves hirschgyári lakatost, az ottani Olvasókör mükedvelő gárdájának egyik érdemes tagját. Az Olvasókör nevében Pampurik Sándor köri elnök bucsuzott és helyezett koszorut a ravatalra. A sirnál az Olvasókör zenekara játszott szomoru nótákat. A temetésen nagyszámu gyászoló közönség vett részt.

Kézimunkakiállitás az elemi iskolákban. Az iskolai év befejeztével a helybeli állami iskolák és az acélgyári, bányatársulati elemi iskolák, valamint a városi és acélgyári ipariskolák igen változatos és gazdag kézimunkakiállitást rendeztek az iskolák helyiségeiben. Képviselve van a kiállitásokon a fafaragás, szerszám, házi és gazdasági eszközök, női kézimunka, szabadkézi rajz, iparosifjak szakrajzai, agyagmintázás, vasiparos tanoncok bravuros reszelt és kovácsolt munkái. Mindez igen nagy számban és ügyes, sokszor egyszerüen meglepő és nemközönséges tehetséget sejtető kivitelben. Csak gratulálni tudunk ez apróemberkéknek, a szebb és jobb magyar jövőt igérő legifjabb szorgalmas és tehetséges generációnak. Nem különben gratulálunk a minden elismerést megérdemlő, szerény csendben dolgozó ipariskolai és elemiiskolai tanitói karnak, mely a hivatása magaslatán állva nem zajos, de annál értékesebb, sok türelmet és áldozatot kivánó munkát végez egy müveltebb és hihetőleg boldogabb Magyarország kiépitése érdekében. rn.

Salgótarjáni cserkészek a Nemzeti Nagytáborban. Rövid pár nap mulva megkezdődik az ujpesti Népszigeten a cserkész nemzeti nagytáborozás. A félárujegy váltására szóló igazolványok és 3 szori belépésre jogositó belépőjegy a táborba, 30000 koronáért igényelhető Torday Lajos cserkésztisztnél, f. hó 5-ig. A mi fiaink is 8.-án reggel az 5 órai vonattal indulnak kb. 30-an, akikhez még a kisérők nagy csoportja is csatlakozik. Az utóbbi napok — bár az eső nagy akadály volt, — a komoly cserkész gyakorlatozásban, az izgalmas várakozásban telnek el. A kedves fiatal arcokon az önbizalom vonásai ülnek s mi meleg szeretettel figyeljük a magyar haza uj nemzedékét, amelyben egész férfit kap, ez a gerinctelen emberekben oly gazdag föld.

Évzáró ünnepély az acélgyári iskolában. Junius hó 29.-én délelőtt számos szülő és tanügybarát nagy érdeklődése mellett tartotta meg évzáró ünnepélyét, az acélgyári iskola. A IV. osztály a „Hiszekegy"-gyel nyitotta meg az ünnepélyt. Majd az V. VI. osztályu fiu- és leány leventeapródok felvonulása és tornagyakorlatai gyönyörködtették a szépszámmal összegyült közönséget. A III. oszt. jól sikerült magyar dalai és több kedves szavalat után Billeter Tivadar tartalmas és meghető beszédben emlékezett meg: Hlinka Géza Amerikába szakadt testvérünkről, aki mint az acélgyári iskola volt tanitványa, minden évben tetemes összeget küld, a szegény és kitünő tanulók megjutalmazására. Példaképül állitotta a gyermekek elé s kérte, hogy ők is olyan szeretettel gondoljanak az acélgyári iskolára. Az iskola igazgatósága nálából megszerezte az iskola jótevőjének arcképét, aminek leleplezését is megtartotta. Megható jelenet volt az iskolától végleg eltávozó VI. osztályt végzett tanulók bucsuja, melyet az V. osztály énekszámai követtek. Utána Oláh Miklós igazgatótanitó tartotta meg évzáró beszédét. Meleg hangon köszönte meg a szülőknek érdeklődését, az iskolai ügyek iránt. Kérte őket, hogy azt a harmónait — amelyet az iskola és a szülők között az elmult isk. évben meleg szeretettel ápoltak, — továbbra is tartsák meg, mert csak akkor vezethet eredményre az iskolai nevelés. Hálával adózott az acélgyári Vezérigazgatóságnak, Iskolaszék Elnökének és a nemes szivü adakozóknak, akik az iskola anyagi és szellemi életét szivükön viselték s annak előhaladását munkálták édes Hazánk ujjáépitéséért. Az elhangzott, szivből fakadó beszéd után az emléktárgyak és jutalmak kiosztására került a sor. Hlinka Géza adományából: 1.130.000 K. a Tiszti Casinó: 300 ezer K. az Olvasóegylet: 100 ezer K. és a Hangya adományából: 100 ezer K. összesen: 1.620.000 K. pénzbeli adomány; a társulattól 86 drb. könyv és végül a Hlinka Géza adományából: 716 ezer K. értékü cukorkaosztatott ki. A jutalmak kiosztása után igazgatótanitó a megjutalmazott tanulókhoz intézett szivhez szóló beszéde után a fényesen sikerült ünnepélyt a Hymnusz zárta be.

A Magyarországi Kárpát Egyesület helybeli osztálya a Szilvásköre tervezett kirándulást, a rossz időjárás miatt nem tartja meg, ellenben f. hó 4.-én Sirokvárára rendez kirándulást. Indulás, a főtéri állomásról reggel 5 órakor. Visszaérkezés este fél 10 órakor a főtéri állomásra. Vezető: Kimpián Gyula. Élelmezésről mindenki maga gondoskodjék. Minél számosabb részvételt kér a turabizottság.

Tanulmányi kirándulás. A mult hét folyamán a szécsényi polgári iskola növendékei, tanáraik vezetésével 3 napi tartózkodásra városunkba érkeztek. Megtekintették a pálfalvai üveggyárat, a salgótarjáni palackgyárat, Salgóbányatelepet, ahol a Petőfi emléktáblát, várat és bányát nézték meg, majd a fogaskerekü vonattal az acélgyárba jöttek, ahol nagy érdeklődéssel figyelték a különféle üzemeket. A diákokat utjukon elkisérték: Páter Makáriusz Ferencrendi szerzetes pap, aki a husvéti ünnepek után városunkban lelkigyakorlatokat tartott s akit meleg szeretettel üdvözöltek a városban és acélgyárban sokan, továbbá Matusidesz Béla tanár és felesége, Kaszner Olga és Erdélyi Matild tanárnők, Csatlakoztak a kiránduláshoz, P. Medveczky Medárd szécsényi házfőnök, akit a bérmálás óta ismer városunk közönsége; Dr. Bazsó István és Dr. Ibrányi Ferenc lelkészek.

át nem látnak egy élénk szinü viganól, mit jelent az részükre, mikor végre nők közé kerülnek...

Egy hatalmas termetü orosz fölállott és dühösen fujva kezdett járkálni fel s alá a teremben. Az egyik leány Lászlónak az ölében ült, — az orosz oda ment, fölemelte a László poharát és a bort a a háta mögé öntötte.

Vészterhes volt a levegő, — Lilmanstöm fölugrott megragadta a széket, hogy azzal üti le az oroszt, — mikor Rafael, az apacs megmentette a helyzetet. Kiugrott a terem közepére, kétrét görbült, az ujjait a mellény zsebébe süllyesztette és tipikus lengyelzsidó jargonban egy kuplét pezdett énekelni.

Hozzá az a tánc, — az a mimika, halálra kacagtató volt. Valamennyien körülállották és nagyokat kacagtak, — végül még megéltette az orosz cárt, és Franciaországot, ezzel szent lett a béke.

Bogyai egy kicsit távolabb ült a többitől, nem nagyon birta sz italt, fejét hátra hajtotta a fotell támlájára és ugy nézegette a plafont. Egy korosabb nő, akit a lányok Madame-nak szólitottak, többször körüljárta a termet, — most odajött Bogyaihoz, végtelen gyöngédséggel megsimogatta a göndör fürtös fejét és azt mondta neki;

— Pubi: —

Bogyai fölbigyesztette az ajkát.

Rafael igazi apacs finomsággal karolta át az egyik bayadért, kivitte a középre és egy német románcot énekelt el. —

— A dal a láp virágáról szólt, aki ott született valahol a csendes fjordokon, ahol békességben élnek az egyszerü emberek és esténként kiülnek a parti sziklákra gyönyörködni a tenger végtelenségében lehunyó napban, ott élt Gretchen a feslő rózsabimbó üde gondtalanságában, a szülői szeretet szárnyai alatt, még a gyenge szellőtől is megóva.

..De nil — micsoda fergeteg jö? Letöri a mitsem sejtő gyönge bimbót és ragadja magával árkon-bokron, tengereken, országokon át és belegázol vele a posványba... A mindenkitől elhagyatott, tépett szirmu, szegény lápvirág zokogva hivja a soha visszanemtérő multat.

A bolondos Rafael elrontotta a hangulatot. Madame arcán két könnycsepp szivárgott alá. Pompásan megépitett termetü középkoru nő volt, — aranyszőke haj övezte a fejét, finom bőrét rózsaszinüre festette a lüktető vér. Valódi raca.. Talán szégyelte, hogy elérzékenyülni látták, szó nélkül kiment az egyik ajtón.

Bogyai azután még sokáig nézte a plafont, talán aludt is, egyszer aztán fölkelt, az óra kettőt mutatott éjfél után — kissé tántorgó léptekkel megindult az ajtó felé, amerre Madame távozott.

Kis előszoba félén át jutott be a hálószobába, — függő lámpa világitott, a szoba csinnal volt berendezve, az egyetlen ágyban a Madame aludt.

A zord tengerésznek szokatlan puha kis fészekben, kissé ügyetlenül nézett szét: — a fal mellet állott egy tükrös pipere asztal, rajta mindenféle csecsebecsék között egy bársony album feküdt, aranyos betükkel volt ráirva: Louvenir. A kezébe vette és leült vele a lámpa alá az asztalhoz. Az ittas ember csökönyösségével hátul ütötte föl és visszafelé kezdett benne lapozgatni.

Barátnők áradozó versei voltak benne, Leontinhez, — a keltezés többnyire különböző városokból szólt: Smyrna, Constantinople, Athen, Patras, Triest, Wien. Az elején a legelső lapon szép apró betükkel volt irva: — Egyetlen lánykámnak tizenhatodik születésnapjára... Aláirva: Szerető anyád...

A fiu sokáig nézte a sorokat és valahogy mélyen meghatódott: — az is volt valamikor „egyetlen lánykám"... Mi lehet az a fergeteg ami elragadja a becézett, festő bimbót a szülői házból?...

Megnézte a keltezést: Sanct-Pölten, 1876. Tehát most negyven éves...

Végtelen szánalommal vegyes szeretet ébredt föl benne a nő iránt.

Odament az ágyhoz és elnézte a sokat szenvedett arcot, mely mély fájdalmat árult el. Térdre esett az ágy mellett s csókjaival halmozta el a szép női kezet. E pillanatban mely vonzódást és tiszteletet érzett e hányatott életü nő iránt.

Kivülről a teremből éktelen kacagás és sikoltozás hallatszott: — Rafael az afgán Emirt alakitotta...

M. D.

Előfizetési felhivás. Julius hó elsejével kezdődőleg ujból felhivjuk városunk és vidékének igen tisztelt Olvasóközönségét, hogy az eddigi kitartással támogassa nemes törekvéseinket, amelyeket nagy elfoglaltságunk mellett is kitartó munkával, meg nem alkuvó magyar fajisággal szolgálunk. A jogos panaszoknak mindenkor készséggel adunk helyet és támogatjuk azt teljes erővel, sokszor talán ellenségeket is szerezve, barátokat elveszitve. A fenyegetődzésektől meg nem ijedve, kitartunk a cél érdekében. Szeretettel üdvözöljük ama barátainkat is, akik bár nem e városban, vagy e vidéken élnek, hűséges előfizetői lapunknak. Szeretettel hivjuk fel a t. közönséget, hogy városunk ezen egyetlen hetilapját megrendelése által is, támogatni sziveskedjék!

Szerkesztőség és Kiadóhivatal.

Ébredőmagyarok sajtóestélye. F. hó 4-én este az acélgyári Olvasóegylet nagy termében, az alábbi müsorral kulturestet reudeznek a helybeli keresztény magyarok. Az est iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert azon országoshirü, kiváló szónokok fognak szerepelni. Müsor: 1. Hiszekegy, Énekli: A Salgótarjáni Keresztényszociálista Dalárda. 2, Beköszöntő. Tartja: Upponyi József róm. kath. hittanár. 3. Dienzl Oszkár: A legelső. Buday Dénes: A régi térkép. Énekli: K. Margittay Margit hangversenyénekesnő. Zongorán kiséri: Szilágyi Béla nótaszerző. 4. A keresztény nemzeti sajtó kötelességeiről előadst tart: Budaváry László országos alelnök. 5. Szilágyi Béla: Petőfi éjszakája. Melodráma. Zongorakisérettel előadja: a Szerző. Szünet. 6. Zsirkai János: A menekült. Szavalja: K. Margittay Margit müvésznő. 7. Magyar egyveleg. Énekli: A Vasutas Dalárda. 8. A keresztény magyar társadalmi rendről előadást tart: Rákóczy Béla országos ügyvezető-igazgató. 9. Szilágyi Béla: Könyörgés a vezérhez. Irta és szavalja: a Szerző. 10. Záróbeszéd Tartja: Zsirkay János iró, nemzetgyülési képviselő. 11. Himnusz. Énekli: az egyesitett Dalárda. Előadás után tánc! Müsor megváltása kötelező! Külön belépődij nincs!

Betörés. A vásártéren levő Omilyák Károly féle vendéglőben f. hó 2-ára virradó éjjel betörők garázdálkodtak. A kutyaugatásra figyelmes lett a tulajdonos, aki kijött a lakásból, de a batyuval menekülő betörőt már nem tudta elfogni. A betörő a szinpadon keresztül hatolt be a vendéglő helyiségébe. A tulajdonos ismeretlen tettes ellen megtette a rendőrségen a feljelentést.

Városi közgyülés. F. hó 1-én délután döntött a közgyülés az uj vágóhid ajánlatai felett. Az épitkezési munkálatokra Haluskay Sándor bpesti okl. mérnök, a patakrendezési munkálatok vezetője kapott megbizatást, aki a helybeli épitő iparosok egyrészével közösen fogja végezni azt. A berendezési mánkálatokra a Schlick Nicholson bpesti gépgyár kapott megbizatást. A tárgysorozat másik pontja Papp Károlyné starjáni lakos kérelme feletti határozat volt, mely szerint dohány és virágárusitó bódé épitésére, az Erzsébet téren, a Duda féle cukrászdával szemben, közös területet kapott Schundtner Olga helybeli virágkereskedővel.

A jazzband a szivbaj és elmebaj zenei kifejezése. Egy angol orvos, Thomas dr. arra az érdekes felfedezésre jutott, hogy az indián és néger eredetü jazz-band tulajdonképen a mai pusztuló néprétegek fokozódó szervi szivbajának és elmebajának a zenei kifejeződése és voltaképen halálóhaj nyilatkozik meg benne.

A Pécskőpatak befedése. Városunk közepén végighuzódó vasutvonal, a jelenlegi főtér, vasár és ünnepnapokon mindig, de mostanában különösen népes, mert mindenki látni akarja a vasutmenti épitkezéseket: a Tarján patak szabályozását, a különféle tipusu polgári lakóházak és középületek emelését, melyek egymásután nőnek ki, a multban bolgárok által müvelt, zöldséges földből. S mikor a járókelő örömmel nézi a város ezen részének tervszerinti fejlődését, csinosodását, eszünkbe jut minden alkalommal a város centrumában levő Pécskő utca nyilt, nyáron büzös patakjával, mely városunkban a legszomorubb képet tárja elénk. Tudjuk hogy egyszerre mindent nem lehet rendezni, de az mégis csak tarthatatlan állapot, hogy a vizjárás által többször elmosott, keskeny patakparti gyalogjárón kivül, csak a patakban lehessen közlekedni az embereknek, egy népes utcában. Ilyen esős időben, mint a mostani, amikor a patak állandóan meg van duzzadva, tessék ott elképzelni egy temetési menetet, mely a patak közepén halad, vagy kocsiközlekedést. Bizva városunk kitünő vezetőségében és képviselőtestületében hiszük, hogy a szükséges anyagi fedezetet előteremti ezen sürgős munka végrehajtásához is. Hiszen a patak karbantartása igy is sok pénzt emészt fel, mégis megtörténhetik egy nagyobb esőzés alkalmával, hogy a partján huzódó házsorok egyszer csak megindulnak s ennek borzalmas következményeiért valakinek felelnie kell. Amikor Dr. Vass József miniszter városonkban járt maga is elszörnyüködött az Iskola ucca lehetetlen kocsijáróján. Hh.

Gyermekelőadás.

Folyó hó 20.-án délután a városi casinó nagytermében zajlott a III. ker. áll. el. iskola által rendezett szinelőadás. Már jóval az előadás előtt zsufolásig megtelt a terem az érdeklődő nagyszámu közönséggel, ugy hogy igen sokan kénytelenek voltak eltávozni, mivel a terembe már nem fértek be.

Mi akik figyelemmel kisérjük az iskolák által rendezett ünnepélyeket és előadásokat büszkén mondhatjuk, hogy a salgótarjáni iskolák tanitói mindenütt ott vannak, ahol kulturális mozgalmakról van szó, teljes tudásukkal fáradoznak a generáció válláserkölcsi és hazafias irányban való nevelésén.

Még élénk emlékünkben élnek a bányatársulati és acélgyári iskolák által rendezett előadások kedves mementumai s már is egy ujabb, gyönyörü, kellemes és rendezésében is minden tekintetben kifogástalan előadásról kell, hogy beszámoljunk.

A III. ker. áll. el. iskola tantestülete, amely már oly sokszor megmutatta, hogy hivatásának magaslatán áll, olyan előadást produkált, amilyet még nem igen látott Salgótarján közönsége. Ez alkalommal: A Királykisasszony c. 3 felvonásos tündérjáték és egy irredenta jelenet képezte a müsor számát.

A hosszu, csaknem két órahosszat tartó tündérjáték, olyan általános tetszést keltett a jelenlevő közönség között, hogy a szereplőket a felvonások végén szünni nem akaró tapssal többször hivta a lámpák elé. Sajnos helyszüke miatt a szereplők mindegyikével nem foglalkozhatunk külön, — bár nagyszerü játékaik ezt megérdemelnék, — de el nem mulaszthatjuk, hogy a két főszereplőről Hunyár Marcsuka és Deák Gyurkáról meg ne emlékezzünk. Hunyár Marcsuka királykisasszony szerepében olyat produkált, amit ilyenkorbeli gyermektől még nem láttunk. Az a bátor, biztos fellépés, a remek arcjáték és mimika, amellyel hosszu szerepének minden részét kidolgozta, egy felnőtt mükedvelőnek is diszére vált volna. Méltó párja volt a kis Deák Gyurka, aki komolyságával, magatartásával, fényesen játszotta meg a királyfi szerepét. Mindkettőnek fényes öltözékei és kedves megjelenésük teljesen lebilincselték a közönséget.

Ugy érezte magát az ember mintha gyermekkorunkban olvasott meséink elevenedtek volna meg előttünk s valóságban látjuk régi kedves, szép gyermekvilágunkat.

A darab rendezése és a mesébe illő gyönyörü ruhák készitése, Hunyár Ádámné és Medzihrazcky Márta tanitónők érdeme, akiknek fáradságos, nehéz munkáját eléggé kiemelni nem lehet.

Az irredenta jelenetet Sztankovics János ig. tanitotta, rendezte. Sztankovics János igazgató agilis munkáját ismeri a város közönsége. Ismeri egyéniségét is. Ő teljesen csendben, viszavonulva a nyilvános szereplestől, minden idejét hivatásának szenteli. Minden vágya s magyar szivének minden törekvése a gondjaira bizott gyermekek lelkébe az igazi vallásosság és hazaszeretet magasztos eszményét belenevelni és ezáltal olyan generációt adni ennek a csonka hazának, amely majd lemossa a mult hibáit és viszsza fogja tudni szerezni a régi boldog, nagy Magyarországot. A szereplőkről itt is csak jót mondhatunk. Az elszakitott területeket megszemélyesitett szereplők, fájdalmas panaszaikkal könnyekre fakasztották a jelenlevő magyar érzésü sziveket.

Hálásak és nyugodtak lehetnek azok a szülők, akiknek gyermekeit ilyen testület neveli és oktatja.

Itt emlitjük még meg, hogy az iskola teljes csendben tartotta meg torna vizsgáját és már a község előtt sem ismeretlen fehér inges kis leventecsemeték oly szép gyakorlatokat mutattak be, hogy a jelenlevő vizsga elnök, a mindnyájunk előtt közszeretetben álló Ungváry Miklós állomás főnök nem tudott betelni nézésükkel s mikor a kis levente parancsnok a levente zászló alatt történt diszelvonulás után leadta feszes tartásban jelentését, nem tudta eltitkolni elérzékenyülését.

Mi a magunk részéről csak kitartást kivánunk a testületnek a további munkához, s egyben felébred szivünkben a remény, hogy ilyen nevelési munka mellett, nemsokára közeledni fog a dicső magyar feltámadás.

Az előadás alkalmával felülfizettek: Salgótarjáni Takarékpénztár 100000 kor. Sultész Alfréd 25000 kor. Stepanek Sándor, Horváth László, Dr. Csengődy Lajos 15000 kor. Dravutz Antal, Wolf Mihály 20000 kor. Loser László és Daku N 10000 koronát. A rendezőség hálásan köszöni ezen adományokat, egyben ezuton mond köszönetet a casinó vezetőségének a terem átengedéséért.

Inségakció. Dr. Vass népjóléti miniszter ur jóvoltából e héten került kiosztásra a negyedik Waggon liszt, melyet a központi Vöröskereszt Egylet bonyolitott le Lukács Sarolta urhölgy vezetése mellett. A Vöröskereszt ujabb 250 drb. gyermekruhát osztott ki. Azon bányászcsaládok, hol csecsemő van, a jövő hetekben egy-egy tejkonzervet kapnak. — A munkaközvetitő hivatal e héten mintegy 50 embert juttatott munkához.

Megölte egy kis bogár. Knudson dusgazdag chicágói kereskedő vigan vezette autóját, miközben szemébe egy paránnyi bogár repült. Hirtelen a szeméhez kapott s eleresztette a kormánykereket, mire a sebesen vágtató autó nekiment egy oszlopnak, pozdorjává tört s Knudson szörnyet halt.

Szemző az SBTC válogatott kapusa és kitünő atlétája, a 29-iki atlétikai versenyen Miskolcon, a 100 m. és 400 m. sikfutásban, valamint a hármasugrásban megnyerte a bajnokságot, mig a magasugrásban csak balszerencséjén mulott, hogy harmadik lett.

Acélgyár : Város 3:0 (1:0) Salgótarján. A két nagy rivális összecsapása a várakozással ellentétben, élvezhetetlen, durva játékká fajult, amihez nagyban hozzájárult a hozzá nem értő biró lehetetlen itélkezéseivel. Már az első percekben kitünik az Acélgyár nagyobb technikai tudása, aminek számszerü eredménye a Pete által lött goól. A második félidőben Pete és Bogenglück (öngoól) háromra szaporitotta a goólok számát. A 12.-ik percben a biró Spielbergert kiállitja és amikor az vonakodik a pályát elhagyni, mielőtt a szabályos 5 perc várakozási időt bevárta volna, lefujta a mérkőzést. Biró; Gáti (Lőrinczi).

Az MTK. Magyarország 13 éven keresztül volt bajnokcsapata, valószinüleg még ebben a hónapban teljes első csapatával városunkba látogat, ahol az SBTC csapatával játszik.

Lőrinczi: Mátranovák. 2: 0 (0: 0) A bajnokságra aspiráló Lőrinczi csak nehezen tudta megadásra késztetni saját pályáján, az utolsó helyen kullogó nováki leventéket. A novákiak dicséretreméltó lelkesedéssel küzdöttek, amivel elkerülték a nagyobb vereséget. Biró: László (Salgótarján) l. i.

A Vállalkozók Lapja, c. negyvenhét év óta ismert épitő-ipari, müszaki és közgazdasági hetilap, a legpontosabb nyilvántartója az összes közmunkáknak, közszállitásoknak és faeladásoknak, regisztrálja az épitőipari és ezzel kapcsolatos eseményeket és hireket. Közli a szomszéd államok közszállitásait is. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest VIII., Erzsébet körut 29. Telefon: József 121-69.

Salgótarján r. t. város polgármesteri hivatalától

5499/1926. szám.

Hirdetmény

A Dr. Förster Kálmán szegénysegélyző 50 millió koronás alapitvány egy, vagy több segélyezésre érdemes szegénysorsu salgótarjáni lakos között kerül kiosztásra.

A segélyezésre pályázhatnak szegénysorsu salgótarjáni lakosok korra, nemre és felekezetre való külömbség nélkül.

A segély iránti bélyegmentes kérvények Dr. Förter Kálmán polgármester cimén a város polgármesteri hivatalánál folyó évi augusztus hó 10.-ig adandók be.

Salgótarján, 1926. julius 2.-án.

Koós Mihály sk.
főjegyző.

Kaptuk az alábbi levelet:

Tekintetes
Szántay István ur, felelős szerkesztő
Helyben.

A szerkesztésében megjelenő „Munka" cimü lap 1926 junius 26-án megjelent 26. számában közölt „A salgótarjáni épitkezésekről" cimü közlemény, cégünkről több valótlan tényállitást tartalmaz. Az 1914 évi XIV. t.c. 20. §-a alapján kérjük, hogy ezen valótlan tényállitásokra vonatkozólag, a következő helyreigazitó nyilatkozatot leközölni sziveskedjék.

A magyarországi szocialista szervezetnek, vagy pártnak nincsen épitő szövetkezete.

A Salgótarjáni Épitőmunkások Termelő Szövetkezete cég kizárólag a Salgótarjánban dolgozó épitőmunkások alapitása. Cégünk nem támaszkodik „a szervezett tömeg filléreiről teremtett hatalmas tőké"-re, hanem kizárólag annak a 21 épitőmunkásnak befizetett 2000 koronás üzletrészére, akik a szövetkezetet megalapitották, mindenek fölött azonban ennek a 21 épitőmunkásnak szorgalmas és becsületes munkájára és fegyelmére támaszkodik a szövetkezet.

A Termelő Szövetkezetnek tehát semmi összefüggése, vagy érdekközössége nincsa szocialista párttal, vagy szervezettel, mert a termelő szövetkezet nem politizál, hanem dolgozik és csakis dolgozik.

Épen ezért a Termelő Szövetkezetnek nincsennek se titkos, se nyilt politikai céljai. Nem akarja el proletarizálni az önnálló kisiparosokat, hanem a szabad versenyben csupán munkájával kiván érvényesülni.

Szövetkezet tagjai valamennyien magyarok és nem idegenek, akik a magyar hazáért dolgozni akarnak és nem mindig politizálni, még akkor is, amikor munkáról van szó.

Tisztelettel:
Salgótarjáni Épitőmunkások
termelő szövetkezete.

Fa s. k. Sugár s. k.

(Fenti levélre legközelebb visszatérünk. Szerk.)

A munkásviszonyok általában kielégitőleg. A férfinapszám egyes vidékek szerint nagy eltérést mutat. Debreceni jelentés szerint ott a napszámbér 40—50 ezer korona, annak ellenére, hogy a munkásfelesleg nagy. A győri Mezőgazdasági Kamara területén munkahiány mutatkozik. A férfinapszám itt 30—40 ezer korona. Fehérmegyében 25—30 ezer korona. Az aratási szerződéseket mindenütt simán kötötték meg.

Müsoros est Kazáron. A kazári bányatelepi olvasókör mükedvelői junius 20.-án este a bányacasinó nagytermében müsoros estélyt rendezett. — A casinó nagy termét az érdeklődők majdnem teljesen megtöltötték. — Általában a kazári uj bányatelep most először szerepelt a nagy nyilvánosság előtt s ez az első szárnypróbálgatás is merész ivelésü, biztos repülésnek bizonyult. — Az előadás nem a kezdő mükedvelők primitiv kisérletezése volt, hanem egy jól begyakorolt, intelligens mükedvelő gárda eredményes produkciója. — A rendezés nehéz munkáját Ledniczky István végezte, akit méltán tapsolt ki a közönség nem egyszer a szinpadra, aki dalárdát alakitott a telepen, mükedvelő előadásokat rendez nagy erkölcsi sikerrel. — Szinrekerült: A „Pöthozomány" cimü 1 felvonásos bohózat, továbbá a „Papa vizsgázik" és a „72 számu őrház" cimü 1 felvonásos vigjáték. Mindenegyes szereplő kitünően játszott s nem egy közülük kitünő szinésztehetségnek bizonyult. Felvonásközben Ledniczky István konferált, szellemesen, érdekesen. Az előadást a Ledniczky István humoros kupléi zárták be. — Manapság annyi keserüség, annyi szomoruságban van részünk, hogy egy ilyen előadás va-

óságggal jótékonyan hat az elfásult s a mindennapi élet nehéz gondjaival küzdő lelkekre. — Olyan volt ez az előadás Kazár község társadalmi életében, mint a sivatagban az oázis, hol az eltikkadt lelkek — habár csak egy rövid pillantásra is — valósággal felüdültek. — Ha végignézte az ember az ezután következő táncmulatságot, ahol a fegyelmezett altisztek és munkások s ezek családtagjai virradtig mulattak, azzal a megnyugtató és jóleső érzéssel távozott onnan, hogy a müvelt középosztály sem rendezhetett volna, szebb és jobban sikerült mulatságot. — Ott láttuk a bányatelep vezetőségét, a tisztikart teljes számban. — Ott volt a község plebánosa, a segédlelkész, a jegyzőség. — A zenét Erneszt bandája szolgáltatta nagy megelégedésre. Egy ilyen előadást csak a megértés, az összetartás tud produkálni. — Csak tovább a megkezdett s kétségtelenül a boldoguláshoz vezető uton! A viszontlátásra!

Nyilatkozat. A Világ cimü napilap hasábjain a mult év folyamán cikksorozatban foglalkoztam a Budapesi Áruhitelbank R. T. és a Mátravidéki Erdőipari és Árukereskedelmi R. T. ügyeivel és az akkor rendelkezésemre állott információkból azt a következtetést vontam le, hogy az általam kifogásolt ügyletekért az erkölcsi és jogi felelősség Haller István képviselőt terheli. Azóta részint a folyamatba tett sajtópör anyagából, részint további információim alapján, módomban volt minden egyes ügylet létrejöttének körülményeit megismerni és igy magukat a kifogásolt ügyleteket és a felelősség kérdését a cikksorozat megirásakor előttem még ismeretlen adatok alapján felderiteni. Ennek eredményeképen meggyőződtem arról, hogy az ügyletek javarészét csak a sulyossá vált gazdasági helyzet tette nehezen lebonyolithatóvá, és hogy azok létrejöttében Haller Istvánnak semmi személyes része nem volt és eljárásának, valamint magatartásának jóhiszeműsége és teljes korrektsége az emlitett két vállalat ügyeivel kapcsolatban kétségbe nem vonható. Meggyőződtem arról is, hogy Haller István ezen ügyletekből kifolyólag, valamint a két intézetnél elfoglalt két poziciójából kifolyólag, nemcsak hogy anyagi hasznot nem szerzett, hanem maga is károsodott. Miután igy meggyőződtem arról, hogy a kifogásolt ügyletek külső megnyilatkozási formáiból vontam le Haller István urral szemben téves következtetéseimet, férfias kötelességemnek tartom, hogy azokat visszavonjam és Haller István urtól bocsánatot kérjek.

Országos Szent Ferenc zarándoklás Assisibe és Rómába. Az Országos Katolikus Szövetség a Ferences, Kapucinus és a Minorita rendek közremüködése mellet Szent Ferenc halála VII. centenáriumával kapcsolatos ünnepségeinek alkalmából Assisibe és Rómába, Virág Ferenc pécsi püspök főpásztori vezetésével, augusztus 24-én, országos nemzeti zarándoklást rendez. A zarándoklás programja a következő: Indulás augusztus 24-én, utirány: Budapest, Nagykanizsa, Triest, Bologna, Firenze, Arezzó, Bibbiena, Alverna, Assisi, Róma, a visszautban Pádua, Velence, Triest, Budapest. Visszaérkezés szeptember 5-én. Résztvételi dijak: III. osztályon 3500000 korona, II. osztályon 5000000 korona, Jelentkezési határidő augusztus 10.-e. A résztvételi dijak három egyenlő részletben fizethetők. Jelentkezéseket elfogad és részletes felvilágositást ad az Országos Katholikus Szövetség, Budapest, IV Ferenciek tere 7. III. lépcső I. em. 8 és a Ferences Közlöny szerkesztősége, Budapest, Margit kőrut 23.

Felhivás a keresztény mükedvelőkhöz! Több előkelő helyről nyert megkeresés alapján röviden szóváteszem azt a hatalmas s nagy tervet, ami egyelőre még zárt ajtók mögött tárgyaltatik. Megdöbbenve látják hazánk keresztény vezetőegyéniségei, hogy ugy a város, mint a falu mükedvelőinek szinpadjain mily rettenetes keresztény és nemzetellenes romboló munka folyik. A deszkákról különben jóhiszemü fiatalok magyartalan és a keresztény világfelfogással ellenkező agitációt visznek véghez. Ennek meg kell szünni! Az ország keresztény és magyar mükedvelőinek táborát meg kell szervezni, helyes utra terelni őket s kellő helyes anyaggal ellátni, hogy hazánkat s hitünket szolgálják. Tervbe van véve egy önnálló mükedvelő lap, melybe keresztény irók adnak anyagot, egy központi ayagtárral pedig segiteni kivánjuk a magyar küzködő ifjuságot. Kérem mindazokat, akik e kérdés fontosságát átérzik, valamint azokat a csoportokat, akik mükedvelők, hogy csatlakozásukat e terv megvalósitásához jelentsék be. Hazafias és keresztény üdvözlettel Tobler János v. prágai magyar képviselő. Budapest, IV., Veres Pálné u. 9.

A gyümölcs és zöldségfélék idei vasuti export kedvezménye. A vasut és Közlekedési Közlöny folyó év május hó 23.-án kelt 21. számában tétettek közzé azok az export kedvezmények, ámelyekett a MÁV. igazgatósága a folyó évre egyes gyümölcs és zöldségfélékre engedélyezett. Az Export-kedvezmény az alma, körte, szöllő, barack, szilva, ringló, meggy, cseresznye és dinnyére cca 30% szabályszerü ládacsomagolás esetén ez utóbb fuvardijból még további 10%. Ezenkivül a paradicsomnál és ugorkánál 25%, a salátánál, ha szabályszerüen van csomagolva 10%. A gyümölcsfélékre nyujtott fenti export-kedvezmény csak külön meghatározott állomásokról való feladás esetén érvényes Indokolt esetben ezen állomások jegyzékének más állomásokkal való kibővitése a MÁV. igazgatóságától kérhető. Az erre vonatkozó kérvény idejekorán nyujtandó be.

Pályázati hirdetmény.

A salgótarjáni városi iparostanonciskola felügyelő bizottsága pályázatot hirdet a városi iparostanonciskolánál üresedésben levő 8 órát adó tanitói állásra.

Fizetés óránként egy tanévre 800 ezer korona, ezenkivül városi pótlék óránként egy tanévre 220.000 kor.

Pályázati kérvények f. év julius hó 10.-ig Porázik György felügyelő bizottsági elnökhöz küldendők be.

A megbizás három egymásutáni következő évre szól.

Salgótarján, 1926. junius 26.

Omilyák Flóris igazgató. — Porázik György f. bizottsági elnök.

Békeffy László
Kabarétársulatának
vendégjátéka, vasárnap jul. 4.-én a
Pannónia
kerthelyiségében, kedvezőtlen idő esetén a nagyteremben lesz megtartva.

Salgótarjáni APOLLÓ MOZGÓ heti műsora

Szombat Vasárnap	Kedd	Csütörtök	Péntek
Julius 3. 4.	5.	6.	7.
Nagy győzelem	Bigámia	Vadnyugat vándora	Szünet

kezdete hétköznap este 8 órakor, vasár és ünnepnap délután 4, 6 és 8 órakor.

Nagyrabecsült Hölgyeim és Uraim
további
ÁRZUHANÁS
csak az udvarban, cim Olcsó Maradékvásár
Budapest, Király ucca 32.
Alapitva 1895 év.

Schifon, voile, divatgrenadin, szines crepp, sima delén, nyers mollinó métere 8.900 kor. U.m. testő, vagy karton 12.000 kor., delen, vagy mosott vászon 11.000 kor., angin, vagy kanavász 3.000 kor., oxford, vagy zephir 15.800 kor., selyemfényü cloth 22.000 kor., sima liberty 18 800 kor., női schottis, vagy pepita szövet 25.000 kor., duplaszéles női szövet minden szinben 29.000 kor., sötétszürke öltönyanyag 50.000 kor., 140 cm. férfiszövet 66.000 kor., duplaszéles gyapjuvoile női szövet 49.000 kor., duplaszéles gyapju scheviott szövet 69.000 kor., crepp maroquin 6.900 kor., eponge 19.000 kor., crepe de chine 69.000 kor. szalmazsák 56000 kor., virágos vattapaplan 184.000 kor., egy garnitura 2 ágy egy asztalteritő összesen 250.000 kor., pohártörlő, vagy delénkendő 9.800 kor., törülköző 11.800 kor., 2 m. hosszu fehéritett lepedő. vagy fehér étkezőabrosz darabja 59.000 kor., kész paplanlepedő 98.000 kor., zsebkendő 3.500 kor., himzett női ing, vagy nadrág 8.900 kor., duplagalléros szines férfiing darabja 59.000 kor., rövid alsónadrág 23.000 futószőnyeg 28.000 kor., további női, vagy férfi gyapjuszövetmaradékok minden elfogadható árban,

Postai rendeléseket lelkiismeretesen teljesitünk.

Salgótarján és Vidéke Hitelszövetkezet
mint az Országos Közp. Hitelszövetkezet tagja

Elfogad takarékbetéteket magas kamatozással.
Folyósit: Ipari és mezőgazdasági kölcsönöket előnyös feltételekkel.
Betörés, tüz, jégkár stb: biztositásokat eszközöl.

Bornagykereskedés
mint a Ceglédi Hitel és Pinceszövetkezet uradalmi fajborainak lerakata.
Olcsó árak!
Pincénket okvetlen látogassa meg.

Pince: Karancsaljai u. Iroda: Főtér 479.

Jutalomakció az
Altesse
cigarettapapir fogyasztói javára.
Már **50** boriték ellenében kap ajándékot.

Michelin Pneu
gyári lerakat
motor és kerékpár
autófelszerelések legversenyképesebben
Nagy József, Budapest,
VI. Andrássy-ut 35.
Telefon: 21—97.

Tégla és tetőcserép
a legolcsóbb napiáron, tetszés szerinti mennyiségben kapható.
Osztrovics féle tégla és tetőcserépgyár bérlete.
Salgótarján.

EGY MEGOLDOTT PROBLÉMA
TÁPDÚS KÉVÉS ALKOHOLLAL

ÜDÍT, DE NEM BÓDÍT
ORVOSOK AJÁNLJÁK!

Értesitem
Salgótarján és vidéke n. é. közönségét, hogy
Kárpitos és fényező
műhelyemet f. év junius 1-től jelenlegi Fő-ucca 305. (Hohhauser féle ház) alól, Uj telep 5 sz. (Zagyvai rakodóval szemben) saját házamba helyezem át.
Készitek mindennemü kárpitos és fényezőmunkát, ugy mint diványokat és sezlonokat, ágymatracokat, ágybetéteket, ablakfüggönyöket, butorok, székek, fotelek kárpitozását, mindenfajta bőr munkát, teljes uriszoba berendezéseket, hintó, hajtókocsi és egyéb fényező munkákat, valamint mindenféle javitásokat és átalakitásokat. Kivánságra házhoz is megyek.
kiváló tisztelettel:
Gyetvai Géza
kárpitos és diszitő.

Hirdessünk:
A MUNKA
Politikai hetilapban!

Nyomatott „A Munka" könyvnyomdában Salgótarján. — Tulajd: Vögh Kálmán.